

Honnyi Levelek

és

Tudósítások.

Magyar Ország.

Nagy Méltóságú Gróf *Rhedey Lajos*, a' Leopold Rendjének egyik nevezetes tagja, Tek. Bihar Vármegyének Administratora, Nemes Magy. Hazánk nagy lelkű hazafiá, és a' Magy. Nyelvnek 's Literaturának nagy előmozdítója, a' N. Váradon lévő Weidenfeld nevet viselő Magyar Regiment gyermekeinek nevelésekre szép summa pénzt ajándékozott. Hasonló adakozással vólt azon nevendékek eránt Fő Tisztelendő N. Váradi Kanonok *Tokody István Úr*, 's kedves unokája *Tokody József Tek.* Bihar Vármegyének nagy érdemű Fő Jegyzője is, a' ki azon ifjú hadi seregnek számára 12 apró puskát és egyéb hadi eszközökre való költséget ajándékozni hazafiúi kötelességének tartotta.

A' közelebb múlt October hólnapnak vége felé, nagy méltóságú Gróf Szalai *Barkótzky Ferentz*, Cs. Kir. Kamarás és Titkos Tanácsos Úr, Tek. Pest Pilis és Sólt törvényesen egyesült Vármegyék Administratorának előülése alatt tartott közönséges gyűlésben, azon egyesült Vármegyének tisztviselői közt, következő hivatalbéli változások történtek. A' Pesti Kerületbéli Fő Szolgabíró *Adonyi Mihály Úr*, és a' Váci Kerületnek Fő Szolgabírája Titt. *Bárczay Pál Úr* Kerületjeket megtserélték; a' Váci Kerületnek

All-Szolgabírája *Konkolyi József* Úr azon hívatalba Pestre, 's helyette *Fáy András* Úr a' Váci Kerületbe tétettek által. A' Solti Kerületbéli meg holt All-Szolgabírónak *Modrovics* Úrnak helyébe, a' jövődő Restaurátziónak idejéig *Friszbaisz Antal* Úr tétetett All Szolgabíróvá. — A' Vármegyének Fő Indzsínörje *Balla Antal* Úr azon hívatalaról lemondván, arra *Mocsy György* Úr emeltetett.

A' Nagy Szombati Könyvnyomtató és polgár *Jelinek Keresztelő János* Urnak azon buzgó hazafiúságát, mellyet az utolsó Fr. háborúban, az ott feküdt Cs. Kir. katonaság eránt mutatott, Fels. Urunk avval kívánta meg jutalmaztatni, hogy a' Fels. Kir. helytartó Tanács által az eránt való kegyelmes megelégedését nékie tudtára adatta, melly a' múlt October 6-ik napján nékie, t. i. a' fent nevezett N. Szombati Könyvnyomtató Úrnak, a' polgári külső Tanácsnak, és a' formarülés polgári Tiszteknek jelenlétekben felolvastott.

Pestről October 24-dik napján. A' Nemzeti Bibliotéka Museumának szálájában, egy tudós Hazánkfia *Titt. Kis Sándor* Úr több Tek. Nemes Vármegyéknek Tábla Bírója, e' folyó hólnap 21-dikén azon hasznos, és már sajtó alatt lévő munkájáról, mellyet a' *Közönséges Alfabétumról* és az abból folyó *Logometriáról*, *Logosophiáról*, *Ortographiáról*, és közönséges írásról fontos tanítást mondott sok tudós Hazafiaknak, nevezetesen *Szent-Királyi és Kraszna-Horkai Gróf Andrássy Leopold* Cs. K. Kamarás Úrnak jelenlétekben. A' maga tanításának végezetével a' ne-

vezett tudós Házánkfia practice megmutatta azt, hogy az ő universalis írásának minden nyelvekben hasznát lehet venni, a' mennyiben a' jelen volt Tudósok közzül egyik a' Mi Atyánkot elsőben Angliai, azután Görög nyelven előtte elmondván, azokat a' maga közönséges Alphabetumának segítségével leírta, 's mindeniket gyorsan, és a' szövejtésnek vagy hangnak helyes regulái szerént elolvasta.

Azon időben, mellyben én a' Német Országgi Vniversitásokban tanúltam, egy *Kalmár György* nevű Hollandiában tanúlt, és sok Európai Országokat bójárt tudós Magyar hasonló értelmű munkátskát adott ki *Lingva Philosophica* nevezet alatt, 's avval mind a' Hollandiai, mind a' Berlini nagy Tudósok előtt, a' millyenek voltak *Büsching*, *Teller*, *Spalding* és mások, nagy kedvességet talált. Mitsoda következése lehetett ennek az ő *Universalis Nyelvének* nem tudhatom, a' mint értésemre esett, munkájának tökéletessegre való vitelét tsak hamar azután következett halála megakadályoztatta.

* * *

Tudománybéli Tudósítás.

A' most leg közelebb következő Novemberi Pesti vásárkor, minden nevezetes és hiteles Könyv-áros boltokban fog a' következő hasznos munka találatni: *Die Bilderwelt. Ein unterhaltendes und belehrendes Bilderbuch für die Jugend, mit erklärenden Erzählungen in deutscher, französischer, und ungarischer Sprache. Von Jakob Glatz. Zwey Bände in gross quart 1813 mit 36 Kupfer-tafeln.* Az az: a' világ képekben. Múlatatva

oktató képes könyv az ifjúság számára Német, Frantzia, és Magyar előadásokkal. Készítette Glatz Jakab. Két darabban, nagy negyedréiben, 36 rézre metzett rajzolatokkal.

Ez a munka olly véggel készült, hogy abból az ifjúságot mind a' természeti dolgok és a' mesterségek közelebbről való esméréteré lehessen oktatni, mind főképpen a' Magyar, Német, és Frantzia nyelvekben gyakorolni. Az abban előforduló sok rajzolatok és azoknak magyarázatjai, az ezekhez ragasztott előadásokkal együtt, elég gyönyörködtetésére szolgálhatnak az ifjúságnak, a' mellett, hogy őket hasznos dolgokra is tanítják. Az előadás eleven, és egészen az ifjú Olvasók elméjek tehetségeikhez vagyon alkalmaztatva; a' mint e' részben Tiszt. Tudós Glatz Konzisztóriumbéli Tanácsos Úrnak munkái eléggé esmerétesek. Különösen neveli ezen munka betsét a' Magyar Ifjúságra nézve az, hogy a' Német előadás mellett, a' Frantzia és Magyar nyelveken írt magyarázatok is mellettek lévén, ezen három nyelv természetének megtanulására nagy segítségül szolgálhatnak.

Az egész munka árrát két darabban az alább meg nevezett Könyves bólt 8. forintra határozta meg Váltóban, a' melly igen illendő árért azt mind Pesten, mind Posonyban, és Bétsben meg lehet szerezni,

Doll Antal Bétsi Könyv-
áros bóltjában.